

วิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าไทยรายภูมิภาค

ประจำเดือนกันยายน 2564

กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

กองนโยบายการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางการค้า

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

โทร. 02-507-7894, 02-507-8501, 02-507-6489

E-mail: tpso.localeconomy@gmail.com

ภาคเหนือ

เกษตรกรผู้ปลูกมะนาวพันธุ์ตาฮิติ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ปลูกมะนาวพันธุ์ตาฮิติ GAP ร่วมกับลำไยขายผลผลิตและกิ่งตอนสร้างรายได้หลักล้าน หนึ่งในนั้น คือ นายอเนก ประสม เจ้าของไร่กาญจนาปลูกมะนาวพันธุ์ตาฮิติ ซึ่งมะนาวพันธุ์ตาฮิติมีลักษณะพิเศษ คือ มีผลใหญ่ น้ำมาก ไร้เมล็ด และมีรสเปรี้ยว จึงทำให้มะนาวสายพันธุ์นี้เป็นที่นิยมของตลาด โดยเกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรแบบผสมผสาน โดยปลูกมะนาวและลำไยผสมผสานกัน เพื่อใช้ประโยชน์ของที่ดินที่มีอยู่ให้เหมาะสม เนื่องจาก ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ และมะนาวเป็นพืชที่ผลผลิตนำมาประกอบอาหารในชีวิตประจำวันและสามารถทำเป็นยาได้ สำหรับ มะนาวพันธุ์ตาฮิติราคาจำหน่ายอยู่ที่ กิโลกรัมละ 13-17 บาท และราคากิ่งตอนอยู่ที่กิ่งละ 35 บาท และผลผลิตยังได้รับการรับรอง GAP จากกรมวิชาการเกษตร และสามารถส่งออกไปยังประเทศจีน ญี่ปุ่น ยุโรป ลาวและโรงงานผลิตน้ำมะนาวส่งออก นอกจากนี้ ยังได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อนำไปสร้างรายได้อีกด้วย

บทวิเคราะห์

สถานการณ์การผลิต การผลิตมะนาว (ทุกสายพันธุ์) ปี 2563 มีปริมาณผลผลิต 483,930 ตัน เพิ่มขึ้น จากปี 2562 ที่มีปริมาณผลผลิต 366,362 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.09 เนื่องจาก สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมทำให้มีผลผลิตมากขึ้น โดยปี 2563 พื้นที่ที่เพาะปลูกมะนาวมากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดพิจิตร จังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดสมุทรสาคร สำหรับพื้นที่ที่มีผลผลิตมะนาวมากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดพิจิตร

ราคามะนาวที่เกษตรกรขายได้ ในปี 2563 ราคามะนาวเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่กิโลกรัมละ 26.81 บาท ซึ่งลดลงจากปี 2562 ที่ราคาอยู่ที่กิโลกรัมละ 41.13 บาท หรือลดลงร้อยละ 35 เนื่องจาก ปริมาณผลผลิตปี 2563 มีปริมาณสูงจึงส่งผลให้ราคาลดลงจากปีก่อนหน้า

การส่งออกจากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ พบว่า มะนาว (HS : 080550) ปี 2564 (ม.ค. - ส.ค. 2564) มีปริมาณการส่งออก 1,413 ตัน มูลค่า 24.55 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ที่ส่งออกได้ 5,866 ตัน มูลค่า 194.29 ล้านบาท หรือปริมาณลดลงร้อยละ 75.91 และมูลค่าลดลงร้อยละ 87.3 ตามลำดับ โดยประเทศคู่ค้าที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ ลาว มาเลเซีย ฮองกง เมียนมา และบาร์เรน

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

1. ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะนาว ในรูปแบบสหกรณ์ หรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง พร้อมทั้งส่งเสริมการทำสัญญาหรือทำข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้า เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงด้านการตลาด
2. ส่งเสริมการปลูกมะนาวอินทรีย์ และการปลูกมะนาวให้ได้มาตรฐาน GAP เพื่อให้สามารถเพิ่มการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ และการตอบสนองผู้บริโภคในประเทศที่นิยมอาหารปลอดภัย นอกจากนี้ ยังสามารถเพิ่มมูลค่าของมะนาวได้อีกด้วย
3. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะนาว เช่น ผงมะนาวขงตี๋มกิ่งสำเร็จรูป น้ำมะนาวพร้อมดื่ม เครื่องสำอาง เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า รวมทั้ง ทำการตลาดทั้งออนไลน์บนแพลตฟอร์มต่างๆ และออฟไลน์ เพื่อสามารถกระจายผลผลิตเมื่อมีผลผลิตจำนวนมาก

อ้างอิง

1. กรมส่งเสริมการเกษตร. 2564. รายงานข้อมูลสถานการณ์ผลิตพืช:มะนาว (ออนไลน์) Production.doae.go.th/service. สืบค้นวันที่ 27 กันยายน 2564.
2. kasetkaoklai. 2564. ปลูกมะนาวตาฮิติ GAP ร่วมกับลำไย ขายผลผลิตและกิ่งตอน สร้างรายได้หลักล้านที่ลำปาง.(ออนไลน์) <https://www.kasetkaoklai.com>.สืบค้นวันที่ 27 กันยายน 2564.

ภาคใต้

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อให้การส่งออกส้มโอทับทิมสยามของจังหวัด นครศรีธรรมราชส่งออกไม่ได้ เนื่องจากตลาดส่วนใหญ่อยู่ต่างประเทศ เช่น ประเทศจีน ประเทศสิงคโปร์ก่อนหน้านี้ ธุรกิจส่งออกส้มโอทับทิมสยามทำรายได้ไม่ต่ำกว่า 5 แสนบาทต่อฤดูกาล และยังส่งผลกระทบต่อราคาส้มโอทับทิมสยามที่ลดลง จากปกติ จำหน่ายที่ลูกละ 250 บาท ลดลงเหลือราคาลูกละ 200 บาท เกิดภาวะขาดทุน และจำหน่ายได้เพียงตลาดในประเทศเท่านั้น

บทวิเคราะห์

สถานการณ์การผลิต การผลิตส้มโอทับทิมสยาม ปี 2563 มีปริมาณผลผลิต 95.1 ตัน ลดลง จากปี 2562 ที่มีปริมาณผลผลิต 766 ตัน หรือลดลงร้อยละ 87 เนื่องจาก สภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวยทำให้มีผลผลิตลดลง โดยปี 2563 พื้นที่ที่เพาะปลูกส้มโอทับทิมสยามมากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดลำปาง จังหวัดพิจิตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับพื้นที่ที่มีผลผลิตส้มโอทับทิมสยามมากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี และจังหวัดพิจิตร

ราคาส้มโอทับทิมสยามที่เกษตรกรขายได้ ในปี 2563 ราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่กิโลกรัมละ 25-100 บาท

การส่งออกจากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ พบว่า ส้มโอ (HS : 0805400001) ปี 2564 (ม.ค. - ส.ค. 2564) มีปริมาณการส่งออก 24,290 ตัน มูลค่า 794.12 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ที่ส่งออกได้ 16,466 ตัน มูลค่า 503 ล้านบาท หรือปริมาณ เพิ่มขึ้นร้อยละ 47.81 และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 57.93 ตามลำดับ โดยประเทศคู่ค้าที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ จีน ฮองกง เวียดนาม เมียนมา และลาว

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

1. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภครู้จักส้มโอทับทิมสยามและกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ นอกจากนี้ ส้มโอทับทิมสยามของอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชยังเป็นสินค้า GI ที่มีรสชาติหวานนุ่ม สีของเนื้อสีชมพูคล้ายสีทับทิมจนถึงสีแดง ผิวผลนึ่งมีดั่งกำมะหยี่ รวมทั้งยังมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพ
2. ส่งเสริมการทำการตลาดแบบออนไลน์บนแพลตฟอร์มต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น Shopee Lazada Facebook และ line Shopping เป็นต้น โดยออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามทันสมัย แข็งแรง สำหรับการขนส่งเพื่อไม่ให้เสียหายเมื่อถึงมือลูกค้า
3. พัฒนาสวนส้มโอให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ชมสวน เรียนรู้ถึงประโยชน์และคุณค่าของส้มโอ และซื้อส้มโอจากสวนโดยตรง ตลอดจนรองรับนักท่องเที่ยวเมื่อสถานการณ์โควิด-19 ได้คลี่คลายลง

อ้างอิง

1. กรมส่งเสริมการเกษตร. 2564. รายงานข้อมูลภาวะการผลิตพืช:ส้มโอทับทิมสยาม (ออนไลน์) Production.doae.go.th/service. สืบค้นวันที่ 27 กันยายน 2564.
2. Nationtv 2564. พืชโควิด! ทำส้มโอทับทิมสยามเมืองคอนเดือดร้อนส่งออก ตกป. ไม่ได้ (ออนไลน์) https://www.nationtv.tv/news/378837527 สืบค้นวันที่ 27 กันยายน 2564.

ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร

ไม้ต่างปลดหนี้ หนุ่่มสุพรรณฯ พลิกชีวิตมีรายได้ช่วงโควิด-19 คุณปรัชญาวัต มະนาวหวาน ทำสวนไม้ต่างอยู่ที่อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี เขาได้ปรับเปลี่ยนการสร้างรายได้มาเป็นเพาะพันธุ์ไม้ต่างจำหน่าย พร้อมทั้งหาต้นไม้ที่เป็นความต้องการของตลาดเข้ามาปลูก ช่วยให้ลูกค้ามีตัวเลือกต้นไม้ที่เลือกเข้ามาปลูกหลัก ๆ จะเป็นไม้ต่างจำพวก ตระกูลเงินไหลมา ตระกูลมอนสเตอร์่า ตระกูลพลู และอื่น ๆ โดยพื้นที่สำหรับทำสวนไม้ต่าง จะใช้พื้นที่ว่างรอบบ้านทั้งหมดเพื่อให้เกิดประโยชน์ จึงทำให้ไม่มีต้นทุนมาก จากนั้นนำต้นไม้เข้ามาปลูกให้ได้อายุตามที่ต้องการ ความพร้อมว่าสามารถขยายพันธุ์ได้ในช่วงไหน ตลาดในโซเซียลมีเดียขายไม้ต่างที่ตีที่สุดจากโลก เพราะลูกค้าที่อยู่ในหลายจังหวัดสามารถดูสินค้าผ่านสื่อโซเซียลมีเดียได้โฆษณาการขายไว้ และติดต่อเข้ามาซื้อขายผ่านทางกรพุดคย เมื่อตกลงในเรื่องของราคากันได้แล้วก็ทำการส่งไม้ต่างไปถึงบ้านลูกค้าอย่างปลอดภัย เพราะระบบการขนส่งในปัจจุบันที่ค่อนข้างตอบโจทย์ของการซื้อขายออนไลน์ได้เป็นอย่างดี โดยราคาไม้ใบต่างที่ขายจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสายพันธุ์และชนิด อย่างเช่น ตระกูลมอนสเตอร์่าที่มีใบต่างสวย ขนาดของใบใหญ่มีลายสวย ราคาเริ่มต้นอยู่ที่ 5,000 บาท และยังมีไม้ต่างอื่น ๆ อีกหลายชนิดที่ลูกค้าสามารถเข้ามาเลือกซื้อเลือกหาได้ โดยมีราคาถูกสุดอยู่ที่หลักร้อยบาทและราคาแพงสุดอยู่ที่หลักแสนบาท

บทวิเคราะห์

การแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้คนมีการทำงานที่บ้าน (Work from Home) หรืออยู่บ้านมากขึ้น **ตลาดไม้ประดับเริ่มเติบโตแบบก้าวกระโดด** โดยมีปัจจัยมาจากคน 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ **คนอยู่บ้าน** ที่หาซื้อต้นไม้เพื่อประดับตกแต่งสวยงามสร้างบรรยากาศในบ้าน ส่วนอีกกลุ่มคือ **คนที่ซื้อต้นไม้** เพื่อนำไปขายต่อ ต้นไม้เป็นสินค้าที่ไม่มีราคากลาง ขึ้นอยู่กับความต้องการซื้อแต่ละชนิด แต่เดิมผู้ประกอบการนิยมส่งออกไปตลาดต่างประเทศ เพราะได้ราคาดีกว่า แต่วันนี้ราคาในไทยพุ่งสูงขึ้น ทำให้ตลาดในไทยคึกคักมากขึ้น โดยเฉพาะ มอนสเตอร์่า กับฟิลโล ที่สามารถส่งออก สำหรับประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตไม้ประดับที่สำคัญประเทศหนึ่งของโลก **เนื่องจากมีข้อได้เปรียบทางสภาพภูมิศาสตร์และภูมิอากาศ** ปัจจุบัน ตั้งแต่ มกราคม-สิงหาคม 2564 ประเทศไทยส่งออกต้นไม้และพืชอื่น ๆ ที่มีชีวิต หัว ราก และสิ่งที่คล้ายกัน ดอกไม้และใบไม้ที่ประดับ (HS06) มูลค่า 2,438.25 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (มกราคม-สิงหาคม 2563) มูลค่า 1,919.91 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 27 ในขณะที่ปี 2563 มูลค่าการส่งออกมากถึง 3,086.50 ล้านบาท โดยประเทศไทยส่งออกมีสัดส่วนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ร้อยละ 18.53 ญี่ปุ่น ร้อยละ 16.71 และเวียดนาม ร้อยละ 11.13

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

- ส่งเสริมการปลูกไม้ต่าง การหาพืชพันธุ์แปลก ชื่อมงคล เป็นอาชีพเสริมให้แก่ผู้สนใจ เพื่อนำมาสนับสนุนการขายต้นไม้อีกทางหนึ่ง มีช่องทางขายออนไลน์ส่งเสริมการซื้อขายสินค้าในประเทศมากขึ้น พร้อมทั้งจัดทำระบบขนส่งต้นไม้แบบ Same day delivery วันเดียวถึงเพื่อรักษาสภาพต้นไม้จากร้านให้มากที่สุด
- ธุรกิจต้นไม้นอกจากจะเป็นรายได้เสริมให้แก่ผู้สนใจแล้ว ยังมีประโยชน์ทางอ้อม ในเรื่องสิ่งแวดล้อม การเพิ่มเติมความรู้เรื่องการขยายพันธุ์ ตัดแต่งพันธุ์ ดังนั้นการศึกษาหาความรู้ก่อนลงทุนซื้อและการดูแลรักษาไม้ต่างมาทำธุรกิจจึงเป็นเรื่องสำคัญ

อ้างอิง

- เทคโนโลยีชาวบ้าน (2564). ไม้ต่างปลดหนี้ หนุ่่มสุพรรณฯ พลิกชีวิตมีรายได้ช่วงโควิด-19 . <https://www.technologychaoban.com>. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2564
- กระทรวงพาณิชย์ (2564). ตลาดส่งออกไม้ดอกของไทย. <http://tradereport.moc.go.th/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2564

ภาคตะวันออก

เกษตรกรดีเด่นชลบุรี ปลูกอ้อยประยุกต์ 15 ต้นต่อไร่ “อ้อยโรงงาน” เป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดชลบุรี เนื้อที่ปลูก รวม 1.4 แสนไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 10 ตัน ต่อไร่ ทั้งนี้พบว่าอ้อยโรงงานมีแนวโน้มลดลงจากหลายสาเหตุ เช่น ปัญหาภัยแล้ง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพดินฟ้าอากาศ การบริหารจัดการไร่อ้อยที่ขาดประสิทธิภาพ รวมทั้งพื้นที่การเกษตรที่ลดลงจากการขยายตัวของชุมชนเมือง ที่ผ่านมามีกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย เพื่อให้เกษตรกรนำไปประยุกต์พัฒนาการเพาะปลูกอ้อย ให้มีผลผลิตและเกิดรายได้ที่ยั่งยืน รวมทั้งรณรงค์ลดการเผาอ้อย

ในช่วงฤดูตัดอ้อย เพราะนอกจากสร้างมลภาวะต่อสภาพอากาศและสุขภาพร่างกายแล้ว ยังทำให้ดินเสื่อมโทรมส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรที่มีผลงานดีเด่นเป็นประจำทุกปี เพื่อเผยแพร่และยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นที่ปรากฏต่อสาธารณชน ซึ่งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง ได้คัดเลือกให้ นายชวการ ช่องชลธาร Young Smart Farmer จังหวัดชลบุรี เป็นเกษตรกรดีเด่นอาชีพทำไร่ ระดับเขต ประจำปี 2564 เนื่องจาก นายชวการ เป็นเกษตรกรที่มีวิสัยทัศน์ด้านการทำไร่ที่ “มุ่งพัฒนา เพิ่มเทคโนโลยี ลดต้นทุนการผลิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” นำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ บนเนื้อที่ปลูกอ้อยโรงงาน กว่า 60 ไร่ ได้ผลผลิตประมาณ 15 ตัน ต่อไร่ เมื่อเทียบกับผลผลิตโดยเฉลี่ยทั้งประเทศ 10-13 ตัน ต่อไร่เท่านั้น นอกจากนี้ นายชวการ ยังได้นำแผงโซลาร์เซลล์มาปรับใช้ ให้น้ำในแปลงไร่อ้อยด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งรับจ้างตัดอ้อย ตัดอ้อย ให้กับเกษตรกรที่สนใจรายอื่นๆ สร้างรายได้กว่า 800,000 บาท ต่อรอบการผลิต นับเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิตและการจัดการแปลงปลูก เพื่อลดปัญหาการเผาเศษซากอ้อยในช่วงเก็บผลผลิตช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

บทวิเคราะห์

สถานการณ์พื้นที่ปลูกอ้อยปีการผลิตปี 2563/64 ลดลงเนื่องจากช่วงต้นปีที่ผ่านมาพื้นที่เพาะปลูกประสบปัญหาภัยแล้งที่รุนแรงในช่วงเวลาเพาะปลูก ส่งผลให้อ้อยมีคุณภาพต่ำ ผลผลิตต่อตันอ้อยลดลงในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก ผลผลิตต่อตันเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีฝนตกอย่างต่อเนื่องส่งผลให้อ้อยเจริญเติบโต ข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า ปีการเพาะปลูก 2562/63 มีเกษตรกรปลูกอ้อยโรงงาน 504,635 ครัวเรือน มีเนื้อที่เพาะปลูกอ้อยทั้งประเทศ 12.47 ล้านไร่ ได้ผลผลิตรวม 76.86 ล้านกิโลกรัม ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย 1.40 ในขณะที่ปีการเพาะปลูก 2563/64 มีเกษตรกรปลูกอ้อยโรงงาน 440,490 ครัวเรือน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ร้อยละ 12 มีเนื้อที่เพาะปลูกอ้อยทั้งประเทศ 10.45 ล้านไร่ ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ร้อยละ 16 ได้ผลผลิตรวม 70.23 ล้านกิโลกรัม ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ร้อยละ 8 ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย 39.92 ในขณะที่ไทยส่งออกน้ำตาลในปี 2563 ปริมาณ 5.51 ล้านตัน มูลค่า 55,879.68 ล้านบาท ปัจจุบัน (ม.ค.-ส.ค. 2564) ไทยส่งออกน้ำตาลปริมาณ 2.33 ล้านตัน มูลค่า 29,812.96 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 34.5 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ม.ค.-ส.ค. 2563) โดยมีปริมาณ 4.56 ล้านตัน มูลค่า 45,518.02 ล้านบาท ซึ่งประเทศไทยส่งออกน้ำตาลมากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากประเทศบราซิล โดยมีสัดส่วนการส่งออกน้ำตาลไปประเทศต่าง ๆ 3 อันดับแรก ได้แก่ อินโดนีเซีย ร้อยละ 22.02 กัมพูชา ร้อยละ 17.79 และเวียดนาม ร้อยละ 12.88 ทั้งนี้อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลถือว่าเป็นอุตสาหกรรมใหญ่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ และสิ่งแวดล้อม เกษตรกรบางรายยังมีการเผาอ้อย ซึ่งทำให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูง อย่างไรก็ตามหากมีการจัดการที่ดีพอ การปลูกอ้อยจะสามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศได้มาก เช่น การลดการเผาใบอ้อยก่อนหรือหลังเก็บเกี่ยว รวมถึงการเปลี่ยนจากการใช้ปุ๋ยเคมีมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทน จะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้เกือบร้อยละ 40

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการเพาะปลูก เก็บเกี่ยวอ้อยที่ถูกต้องเพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสียตอนการเก็บเกี่ยวและลดการเผาไหม้ที่เป็นสาเหตุการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือคาร์บอนไดออกไซด์ เพื่อเป็นประโยชน์ทางอ้อมในการรักษาสิ่งแวดล้อมและช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

อ้างอิง

- เทคโนโลยีชาวบ้าน (2564).เกษตรกรดีเด่นชลบุรี ปลูกอ้อยประยุกต์ 15 ต้นต่อไร่. <https://www.technologychaoban.com>. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2564
- กระทรวงพาณิชย์ (2564). ตลาดส่งออกอ้อยของไทย. <http://tradereport.moc.go.th/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2564

ภาคตะวันตก

เพาะพันธุ์ “กล้วยแดงอินโด” สร้างรายได้หลักล้าน เจ้าของร้านเปียร์ประดับยนต์ใน อ.แม่สอด จ.ตาก ลงทุน 9 ล้านบาท ชื่อ “กล้วยแดงอินโด” เพาะพันธุ์ขาย สร้างรายได้หลักล้าน ฝ่าพิชโควิด อิทธิพล ศรีบุญวงษ์ ระบุ จากสถานการณ์โรคไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้ผู้ประกอบการต่าง ๆ ใน อ.แม่สอด จ.ตาก ได้รับผลกระทบกันถ้วนหน้า จึงได้หันไปสั่งซื้อกล้วยแดงพันธุ์อินโด จาก จ.นครราชสีมา ซึ่งเป็นพันธุ์กล้วยที่คนไทยนำมาจากประเทศอินโดนีเซีย และพัฒนาสายพันธุ์มีต้นออกมาสวยงาม ทั้งนี้ การซื้อกล้วยแดงพันธุ์อินโด ถือเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งที่ดีกว่าน่าจะดี เชื่อว่ากล้วยพันธุ์นี้จะให้โชคลาภและเสริมบารมีให้กับคนซื้อมาครอบครอง เพราะมีสีเขียว สีแดง คล้ายกับฮวงจุ้ยที่ดี ราคาก็ไม่แพง เนื่องจากตรวจสอบในตลาดแล้ว มีกลุ่มที่นิยมกล้วยนี้มีประมาณกว่า 1 แสนคน ซื้อกันในราคา 3-4 ล้านบาท จนถึง 10 ล้านบาท และเป็นราคาในประเทศไทย หากหลังโควิด-19 ผ่านพ้นไป เมื่อหลาย ๆ ประเทศเปิดแล้ว ราคาน่าจะสูงกว่านี้ หน่อพันธุ์ดี ๆ อยู่ที่ราคา หน่อละ 1 แสนจนถึง 1 ล้านบาท ขึ้นกับพันธุ์กล้วย ความโต ก้าน ใบสีมีลายตึกแก หรือลายอื่น ๆ หลังจากนั้นจะขยายพันธุ์ขายในราคาที่จับต้องได้ และจะเปิดให้คนทั่วไปศึกษาไปชมที่ร้านได้ ซึ่งต้นกล้วยแต่ละต้นถูกตั้งชื่อ เช่น ทับทิมสยามแม่สอด แม่ศรีที่ลือชู ศรีเมืองจอด และแม่ศรีเมียวดี

บทวิเคราะห์

ปัจจุบันพันธุ์ไม้ที่มีหลายต่างได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เช่น มอนสเตอร์วา กวักมรกต ยางอินเดีย และกล้วยต่าง เป็นต้น เนื่องจากมีความสวยงามแปลกใหม่ มีการซื้อขายกันในราคาสูง นอกจากนี้จะนิยมซื้อมาประดับตกแต่งที่พักอาศัยแล้วก็เริ่มมีการลงทุนปลูกไม้ต่างเพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้อย่างแพร่หลายมากขึ้นในประเทศไทย สำหรับ กล้วยแดงอินโด เป็นพันธุ์ไม้พื้นเมืองนำเข้ามาจากประเทศอินโดนีเซีย ลักษณะทั่วไปเหมือนกล้วยไทย ไม่ว่าจะปลูกลงดิน หรือในกระถาง การเจริญเติบโต แต่สิ่งที่แตกต่างคือใบมีสีแดงสด โดยทั่วไปใบของกล้วยแดงอินโดนั้นจะมีสีแดงทั้งต้น แต่สำหรับต้นที่มีความพิเศษนั้นกลับเป็นต้นที่มีลายต่างบนใบ ซึ่งเกิดจากความผิดปกติของพันธุกรรม

ทำให้ใบมีสีขาว สีเหลือง หรือสีอื่น ๆ ที่ปะปน หรือเกิดจากการไม่ได้รับแสงสว่างที่เพียงพอขาดสารอาหารบางอย่างที่ส่งผลต่อการสร้างเม็ดสีของใบ รวมทั้งเกิดจากโรคได้อีกด้วย ในช่วงเดือนมกราคม – สิงหาคม 2564 ประเทศไทยมีการส่งออกใบไม้ กิ่งไม้ และส่วนอื่น ๆ ของพืชที่ไม่มีดอกติด หนุ่ย มอสและไลเคน ที่เหมาะสำหรับจัดทำเป็นช่อดอกไม้หรือเพื่อการประดับ สดแห้ง ย้อมสี ฟอก อบาซิม หรือจัดทำโดยวิธีอื่น (พิกัดศุลกากร 0604) ปริมาณ 3,781.75 ตัน มูลค่า 215.12 ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2563 ส่งออก ปริมาณ 4,318.04 ตัน มูลค่า 174.86 ล้านบาท มีปริมาณลดลงร้อยละ 12.42 มูลค่าลดลงร้อยละ 23.02 57 ถึงแม้จะมีปริมาณส่งออกที่ลดลงเนื่องจากสถานการณ์โควิด 19 แต่ตลาดและกระแสความต้องการตลาดพันธุ์ไม้ยังคงมีอยู่ โดยตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่น เยอรมนี และไต้หวัน จะเห็นได้ว่า สินค้าประเภทไม้ประดับโดยเฉพาะประเภทที่เหมาะสมแก่การนำไปจัดทำเป็นช่อดอกไม้หรือเพื่อการประดับได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก แต่ในสถานการณ์ที่กระแสความนิยมของผู้คนได้เปลี่ยนแปลงไป จึงต้องมีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่ง สำหรับในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การอยู่ในที่พักอาศัยเป็นเวลานานเพื่อลดความเสี่ยงของโรคทำให้ผู้คนหันมาทำกิจกรรมที่เป็นการผ่อนคลายความเครียดและสามารถทำได้ง่ายแม้อยู่ในบ้าน เช่น การตกแต่งที่พักอาศัย จึงทำให้กระแสความนิยมในการปลูกต้นไม้ไม่ว่าจะเป็นประเภทที่บริโภคได้หรือประเภทที่เหมาะสมสำหรับการประดับตกแต่งก็ได้รับความนิยมมากขึ้น และด้วยความแปลกใหม่ของพืชที่มีความผิดปกติหรือพืชต่าง จึงทำให้ราคาของไม้ประดับเหล่านี้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงถือเป็นโอกาสดีและเป็นทางเลือกใหม่ให้กับผู้ที่สนใจสร้างรายได้จากการปลูกไม้ต่าง และมีโอกาสพัฒนาการส่งออกไม้ต่างในประเทศไทยไปสู่ตลาดส่งออกทั่วโลกได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

การส่งเสริมโอกาสทางการค้าตามกระแสความนิยมในการปลูกไม้ต่างนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความรู้ในด้านวิธีการปลูกและดูแลรักษา ตั้งแต่การศึกษาพันธุ์ไม้ ความผิดปกติที่ทำให้เกิดลายต่างโดยพันธุกรรมหรือโรคพืช หรือศึกษาเทคโนโลยีในการทำให้เกิดลายต่าง โดยทำให้แหล่งข้อมูลความรู้เหล่านี้สามารถเข้าถึงได้ง่ายและไม่เสียค่าใช้จ่าย ตลอดจนสนับสนุนทางด้านการตลาด โดยอาจจัดให้มีตลาดซื้อขายสินค้าไม้ประดับ การประกวดความสวยงามเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และเพื่อสร้างชื่อเสียงประชาสัมพันธ์ให้ไม้ต่างที่ปลูกในประเทศไทยมีโอกาสเป็นที่สนใจของชาวต่างชาติมากขึ้น เพื่อสร้างโอกาสในด้านการส่งออกต่อไป

อ้างอิง

1. ชาวเศรษฐกิจ-ธุรกิจ กรุงเทพธุรกิจ. เพาะพันธุ์ ‘กล้วยแดงอินโด’ สร้างรายได้หลักล้าน (<https://www.bangkokbiznews.com/business/959166>) สืบค้นเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2564
2. ลักษณะของกล้วยแดงอินโดต่าง (<https://www.palangkaset.com/>) สืบค้นเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2564
3. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เซ็นพีริสสาร เปิด 7 ด้านไทย-จีน ปลุกเศรษฐกิจจับ “เส้นทางรถไฟใหม่” เชื่อมลาว คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบต่อการเพิ่มจุดนำเข้าและจุดส่งออก 7 จุด ในภาคผนวกของพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สามระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยจัดให้มีการลงนามพิธีสารร่วมกันในการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช อาเซียน-จีน ครั้งที่ 7 (The 7th ASEAN-China Ministerial Meeting on SPS Cooperation) ซึ่งจีนเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ในวันที่ 13 กันยายน 2564 โดยขอให้เพิ่มจุดนำเข้าและจุดส่งออกของสาธารณรัฐประชาชนจีน 6 แห่ง คือ ด้านหลงปิง ด้านรถไฟโมฮาน ด้านสุยโข่ว ด้านเหอโข่ว ด้านรถไฟเหอโข่ว และด้านเทียนปาว และขอเพิ่มจุดนำเข้าและจุดส่งออกของไทยอีก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านหนองคาย” และเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2564 สพต. ณ กรุงปักกิ่งได้รายงานจีนเปิดด่านนำเข้าผลไม้เพิ่มเติม โดยเพิ่มด่านส่งออกนำเข้าผลไม้รวมเป็น 16 ด้าน โดยเป็นด้านของไทย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเชียงของ ด้านมุกดาหาร ด้านนครพนม ด้านบ้านฝักกาด ด้านบึงกาฬ และด้านหนองคาย และด้านของจีน 10 ด้าน ในมณฑลยูนนาน และเขตปกครองตนเองซีจ้วง

โครงการดังกล่าวเป็นการดำเนินการภายใต้บันทึกความเข้าใจร่วมกันว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เคยลงนามเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2547 ซึ่งได้กำหนดรายละเอียดของใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกักกันโรคและการตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ไทยผ่านประเทศที่สามระหว่างไทยกับจีน และได้มีการกำหนดจุดนำเข้าและจุดส่งออกสำหรับการขนส่งผลไม้ของทั้ง 2 ฝ่ายไว้ และในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือเพิ่มเติมจุดดังกล่าวก็สามารถเพิ่มเข้าไปในภาคผนวกของพิธีสารนี้ได้ผ่านการหารือเห็นชอบร่วมกัน

บทวิเคราะห์

จีนเป็นตลาดส่งออกสินค้าขนาดใหญ่ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยในปี 2563 ไทยมีมูลค่าการส่งออกสินค้าไปจีน 926,646.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.71 เมื่อเทียบกับปี 2562 ที่มีมูลค่าส่งออก 902,188.15 ล้านบาท สินค้าที่มีการส่งออกเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ สินค้าเกษตร และมีมูลค่าการนำเข้าสินค้า

จากจีนมายังไทย 1,567,640.64 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.67 เมื่อเทียบกับปี 2562 ที่มีมูลค่าการนำเข้า 1,578,231.58 ล้านบาท สินค้าที่มีการนำเข้ามากที่สุด ได้แก่ สินค้าทุนจากพืชและสัตว์หรือผลิตภัณฑ์โลหะต่าง ๆ สินค้าประเภทวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป จากสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า จีนเป็นประเทศคู่ค้าที่มีความสำคัญอย่างมากของไทย มีช่องทางในการนำเข้าและส่งออกสินค้าหลากหลายช่องทางไม่ว่าจะเป็นทางอากาศ ทางบก หรือทางน้ำ ซึ่งในการเลือกใช้ช่องทางการขนส่งสินค้าแต่ละช่องทางนั้นขึ้นอยู่กับสภาพลักษณะของสินค้าแต่ละชนิดว่าควรเลือกใช้ช่องทางใดในการขนส่งสินค้าให้มีความเหมาะสมและเพื่อรักษาคุณภาพของสินค้านั้น ๆ ให้คงสภาพเดิมไว้ได้มากที่สุด สำหรับการเปิดด่านนำเข้าและส่งออกสินค้าของจีนเพิ่มอีก 10 จุด และของไทยเพิ่มอีก 6 จุด ในครั้งนี้ ถือเป็นโอกาสดีในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างไทยและจีนให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการขนส่งสินค้าให้มีศักยภาพมากขึ้น โดยช่องทางขนส่งสินค้าดังกล่าวเป็นการขนส่งทางบกที่เหมาะสมกับการขนส่งสินค้าประเภทสินค้าเกษตรเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นสินค้าที่อ่อนไหวเสียหาย หากใช้วิธีการขนส่งโดยช่องทางอื่นอาจเกิดความล่าช้าและทำให้สินค้าเสียหาย อีกทั้งเป็นการขนส่งที่มีค่าใช้จ่ายไม่มากเท่าการขนส่งทางอากาศหรือทางน้ำ นอกจากนี้จะลดระยะเวลาในการขนส่งแล้วยังเป็นการช่วยประหยัดต้นทุนค่าใช้จ่ายอีกทางหนึ่งด้วย ด้วยเหตุนี้จึงควรมีการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างไทยและจีน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าของไทยให้เพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

การผลักดันสินค้าเกษตรซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอันดับหนึ่งของประเทศไทยไปสู่ตลาดโลก เป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐควรให้การสนับสนุน ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การเก็บเกี่ยว การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ไปจนถึงการจัดหาช่องทางการตลาดให้กับเกษตรกร การเพิ่มจุดนำเข้าและส่งออกสินค้าระหว่างไทยกับจีนในครั้งนี้เป็นโอกาสที่จะช่วยให้เกษตรกรได้มีช่องทางการจัดจำหน่ายและการขนส่งที่หลากหลายมากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงด้านนำเข้าและส่งออกสินค้าจากไทยไปยังจีนว่ามีช่องทางใดและตั้งอยู่ที่ใดบ้าง และให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการขนส่งผ่านด่านต่าง ๆ สำหรับผู้ประกอบการที่ขาดความรู้ความเข้าใจเมื่อผู้ประกอบการทราบว่าวิธีการขนส่งสินค้าไปยังต่างประเทศหลากหลายวิธีก็ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจและกล้าที่จะพัฒนาต่อยอดการทำธุรกิจได้มากยิ่งขึ้น

อ้างอิง

- ข่าวเศรษฐกิจในประเทศ ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. เซ็นพีริสสาร เปิด 7 ด้านไทย-จีน ปลุกเศรษฐกิจจับ “เส้นทางรถไฟใหม่” เชื่อมลาว (<https://www.prachachat.net/economy/news-759013>) สืบค้นเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2564
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2564